

Передплата

»РУСЛАНА« випосять:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
 на рік . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

пів рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на рік . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАНА

»Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш мплости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділі і руских свят
 о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і
 експедиция »Руслана« під
 ч. 1. пл. Дембровного (Хорун-
 щини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовского в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатаніє
 вільні від порта. — Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в »Надісланім« 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Холодний розум одоліває національну загорілість.

(X) Краєм національної загорілости раг excellensе можна уважати Чехи, де ворогованє між Чехами а Німцями дійшло до крайности. До сего ворогованя причиняла ся також племінна ріжниця між тими обидвома народами, котрі з великим завязтем довгий час ведуть боротьбу о народний стан посіданя. Німці обминали Чехів, відокремлювали ся від них всякими можливими способами, бороли ся проти чехизованя а найліпшим проти сего способом вважали — не вчити ся чеської мови. Майже народною зрадою вважало ся се, колиб Німець заговорив по чеськи. Алеж в краю з мішаним населєм що найменше в урядах вимагає ся знаня обидвох краєвих язиків, а позаяк Чехи окрім своєї рідної мови знали також німецьку, отже по всіх майже урядах краєвих, а навіть по центральних, де потрібне крім німецької також знанє чеської мови, позанимали чеські урядники велике число посад. Посипали ся жалоби на чехизованє урядів, одначе навіть німецькі міністри були приневолені вказувати на се, що на ті посади потрібне знанє обидвох мов, отже правительство було приневолене узгляднити таких убігателів, котрі вказали ся вимаганими усливами.

Останними часами зрозуміли навіть загорілі Німці, що позбавляють ся самохіть дуже важного оружя, щоби собі забезпечити поважне становище в краю і недавно Народна Рада німецька в Празі видала оклик: Німці учіть ся по чеськи! Ті самі, що перше пиянували би кожного Німця народним зрадником, наколиб учив ся або заговорив по чеськи, звивають тепер вступити на ту дорогу, а довів їх до того зрозуміня холодний розум, котрий одолів національну загорілість.

За прикладом Німців отямили ся також Чехи, котрі свого часу також видали були оклик, не вчити ся по німецьки! Нlas Naroda пригадує, що в тих часах думали їх патриоти, що Чехи протягом 50 літ зовсім будуть чеським краєм, деякі знов думали, що протягом 50 літ вся Европа буде російска. Тепер перековали ся, що ані одно ані друге не здійснило ся, що Німці накликають своїх учити ся по чеськи, а тим часом чеські дневники не звертають бачности Чехів на се, щоби вчили ся по

німецьки. Нlas Naroda жалує ся, що між чеськими учителями дуже мало є таких, щоби вміли по німецьки, тому то багатіні Чехи приневолені посилати своїх дітей до Німеччини або Швайцарії, щоби навчили ся по німецьки. І нічого дивного, каже сей дневник, бо сего вимагає практичне житє. Яку сумну роль, каже Нlas Naroda, грає посол в державній раді, котрий не знає добре німецької мови! Те саме треба сказати про урядників. Вельми важною для народу річю є, щоби мати своїх урядників в найвисших урядах, а там лише таких возьмуть, що добре вміють по німецьки. Тому Нlas Naroda пригадує погляд пок. Рігера, що кождий інтелігентний чоловік повинен уміти добре по німецьки. Задля того повинна бути в чеських школах заведена обовязкова наука німецької мови.

Отак і Чехи визволяють ся також з практичних причин з національної загорілости, бо бачать, що такі послы як Кльофач, Фресль, Кубр, Зазворка і інші, не знаючи німецької мови не зуміють окрім хіба галабурди нічого вдїяти.

Національна загорілість проявила ся і в Галичині останними часами в більшій мірі як давнійше, а коли загорілі Поляки гордували рускою мовою яко хлопскою, простою і не хотіли її вчити ся, називаючи руске письмо гієрогліфами або хиньским письмом, то знов рускі загоріліці відплачуючи Полякам, їм на злість, видали оклик — не вчїм ся по польски! В практичнім житю одні і другі пізнавали нестійність і нерозум такого оклику, бо чим більше чоловік уміє, тим ліпше для него, тим ширше розкриває ся єму поле до діланя. Тим то повинні і у нас взяти собі приклад з Німців, котрі накликають своїх: учіть ся по чеськи! і Чехів, котрі знов звивають своїх: учіть ся по німецьки.

Але що Нlas Naroda сказав про потребу знаня німецької мови, можна віднести і до нас. І Русинам треба би мати в найвисших урядах урядників, але взагалі для всіх знанє і то основне німецької мови є потрібне. Вжеж і Русини зазнали того, яку сумну роль відиграли деякі послы в державній раді тому лише, що не вміли добре по німецьки. Хибаж то є погляд деяких, котрі думають, що досить, як двох-трох уміє по німецьки, щоби забирали голос, а інші і без того можуть піддержувати своїх проводирів.

Ні! Се зовсім хибний погляд. Вся головна робота йде властиво в комісіях, а обсадити всі важні комісії знавцями німецької мови, як се н. пр. можуть Словінці, значить здобути собі великий вплив, а тоді можна щось осягнути. Колиж по комісіях сидять недоріки, що рота не уміють відчинити і говорити по німецьки, то тоді і значіня не можуть мати!

3 подорожи до св. Землі.

Яффа.

В середу рано 12. вересня великий рух на кораблі, бо вже з далека видко зариси берегів Азії. Ту кінчить ся перша часть подорожи морської і всі небавом вступимо на св. Землю. Наш драгоман, який займає ся перевозом пакунків, велів поналіплювати на пакунки зелені і червені картки, щоби після сего міг відставити все до відповідних приютів. І I група наліпила червені картки, II зелені, а IV і V не наліплювали ніяких карток. По прибутю др Брусалима кождий полонник застав вже пакунки в приюті в своїй кімнаті.

Не завадить єще пригадати, що I і II група розмістили ся в »Casa nuova«, III в австрійскім приюті, а IV і V у французских Ассумпціоністів.

О 1/2 6 рано спустив »Тіроль« якор на кілька сот кроків від міста Аффи, позаяк тут нема пристани, а підводні скали не дозволяють без нараженя корабля на розбите підїхати ближше. Наші селяни більше вразливі на реальні річи, як на ідеальні види, тож замість подивляти гарне положене азійского міста, якого вид зовсім відмінний від наших, приглядали ся з великим занятєм запусканю якора в воду, або спусканю багажів з корабля на лодки.

Яффа в середині взносить ся, а майже найвисше положена євгятиня Францішканів з високою вежою, а знова по боках сходить в долину до самого моря. Будава домів тяжка, чотиригранна, східна.

Як лиш Араби почули свист корабля, зароїло ся від лодок. Спущено два помости зі сходками. Путники сходили на діл з обоаю, бо сходки рушали ся, а на долині ловили їх Араби в свої жиласті руки і спроваджували до човна. Хто не видів шруби корабельної, міг єї тепер побачити, коли 556 людей опустило корабель, а він підніс ся з води.

Если хто висїдав з трамваю у Льво-

ві на площі Голуховського і досвідчив, як послугачів виривають багажи з рук і сварять ся між собою, той мав той сам образ з Арабами при кораблі. Лодки почали віддаляти ся від корабля, а залюга корабельна працювала путників „a rivederli'ci“ (до побачення) і пригадували свої просьби о памятки з Єрусалима, позаяк ніхто з них не міг бути в сьвятім місті, хотяй дуже часто так близько него задержують ся.

Лодки відджають помежи скали, філі бють сильнійше.

Араби, або щоби заглушити удари филь, або щоби мали за що жадати бакшіш (дарунок), горлають на взаводи якісь слова, з яких чуємо виразно „бакшім eine Krone, halbe Krone, баришка“. Філя ударила сильнійше, а морська хороба показує своє декуда. Особливо жєнщини закривають очи рукою. На щастє за хвилину причалили ми до берега Азії, а Араб увиває ся з фезом в руках і допоминає ся о бакшіш.

(Дальше буде).

Про релігійні переконання руських педагогів.

(Конець).

Відповідь п. радника А. Барвіньського на сю збірку клевет і загальних обвинень, схоплених з воздуха, представляє ся ось як:

Лист до редакції п. А під титулом „Остання увага“, поміщений в ч. 208 „Пшегльонду“ зневолує мене ще раз надужити чємности шан. редакції і просити о уміщенє слїдуючого вясненя:

Укритий під ініціалом А., автор листу до шан. редакції „Пшегльонду“ правдоподібно в своїй релігійній ревности не здавав собі справи з досягlosti замітів, виміренних в ч. 204 з дня 13 с. м. против загалу руских педагогів, до котрих зачислив і мене. Бо колиб був запитав ся свого католицкого сумлїня, чи таким громадним осудженєм загалу без поданя яких небудь конкретних доказів, не вирядить кривди їх славі, був би певно не застругав так гостро свого пера і здержав себе в своїм запалі. Єго запевненя в ч. 208 з д. 18. с. м. з компліментами під мою адресою зовсім не зменшують єго вини, а мніми аргументи і закиди в сій „Останній увазі“, висуненій поновно против моєї особи, не доказують нічого, що могло би занепокоїти моє сумлїне. Памятний слів бл. п. о. кардинала-митрополита Сембратовича: „Коли сумлїне має чисте і спокійне, що сповнюєш ретельно свої обовязки, не зважаєш на се, що про тебе говорять і пишуть, а ступай дальше раз вибраною дорогою“, поступаю отверто після мого найліпшого знаня і сумлїня, не крию ся з моїми ділами і гляджу зі спокоем в будуччину. Тому ж то я, як каже п. А. „навіть не пробував збити закидів“, бо з загально винесеними закидами, без поданя доказів, не думаю ровправляти ся.

А так само і в „Останній увазі“ п. А. кинув також загальне осудженє, не наводячи фактів, хиба в тій ціли, що

semper aliquid haeret. »Досить перечитати праці руских професорів, писані в антирелігійнім дусі, каже п. А., щоби пересвідчити ся, яка небезпечність грозить рускій шкільній молодіжи зі сторони їх учителів. Навіть сї професори, що хотять ухитити за віруючих, перших католицких засад не знають (!) отже і католицкого духа не можуть мати«. Чомуж не подав бодай кілька цитатів на оправданє такого тяжкого закиду?! Тож не може дивувати ся, що навіть не пробую збивати такого загальника.

Доторкаючи моїх слів про протестантські проповіді, п. А. сам з собою стає в суперечности, бо найперше твердив, що від протестантів можна научити ся хиба акторства, а тепер висказує обави, що читаючи або слухаючи протестантської проповіді, на думаючих людий зміст ділає сильнійше від форми, а з сеї обставини, що я хвалив протестантські проповіді, робить мені закид, що я не згадав про далеко ліпших католицких (овшім я згадав про кс. Червіньського, а не згадав про се, що чував проповіді кс. Аблія, Швайкарта, Бойсля і інших, бо не розходило ся о се, щоби цитувати всі в моїм житю вислухані проповіді) і пригадуючи наказ католицкої Церкви що до читаня протестантских книжок під карою екскомуніки, твердить, що не маю „знакомости найелементарнійших засад релігії“. Але чи п. А. мав сю непевність, пишучи сї слова, що я не маю на се позволеня духовної власти.

Вкінци твердить п. А., що не по католицки звучить мій висказ: »Я остав вірний засадам греко-католицкої Церкви« — бо знаємо тільки обряд греко-католицкий, — але засади віри є одні, ані грецкі ані латинські, тільки спільні, тому називають ся чисто католицкі і звиває поновно руских професорів (а розуміє ся і мене), щоби научили ся католицкого катехизму. Однак сего не заперечить п. А., що єствувала руска Церков, відорвана від католицкої, яка в XVI-тїм віці получила ся з католицкою Церквою (а звідти унія, о. єпископ Пелеш написав »Geschichte der Union der ruthen. Kirche«), а і нині на підставі ухвали львівського Синоду, затвердженої Папою Львом XIII-тїм, говоримо про руско-католицку Церков. Тому думаю, що маю бодай достаточну знакомість засад католицкого катехизму і історії Церкви, винесену зі школи і стверджену іспитом зрілости (тоді і з релігії ми складали іспит), яку власною пильністю я старає ся доповнити і поглибити а накликуваня п. А. в сїм напрямі є зовсім лишні.

Олександр Барвіньский.

Відень 20. вересня 1906.

Політичні вісти.

Рідкі засіданя державної ради є тільки доказом пильної праці по комісіях. Найважнійша з них, комісія виборчої реформи відрочила свої засіданя до понеділка тільки з причини припадаючого чєского національного сьвята. Впрочім працює витревало, без непотрібних задержань засїдаючи по два рази денно. Окрім

того працюють субкомітети. Вчєра субкомітет залізничної комісії, по переведеній дискусії в справі удержавленя Північної залізниці, ухвалив одним голосом більшости правительственне предложєне і одним голосом більшости вибрав референтом пос. Шуклія. — В салі міністрів в парламєнті відбула ся вчєра під проводом президента міністрів конференция, в якій взяли участь міністри-краяни німецький Праде, чєский Пацак і галицький Дїдушицький. Розбирано справи, дотичні виборчої реформи, а іменно дискутовано над плюральною системою і над способом забезпечєня подїлу виборчих округів. — Мимо сеї всесторонної і запобігливої праці, щоби уєунути виборчій реформі всякі колоди з дороги і єї саму посунути як найскорше наперед — парламент не в силі виповнити навіть того передвидженого калєндаря, який ми вложили були свого часу. Чимраз конкретнійше виступає неможливість полагаждєня виборчої реформи до кінця сеї каденції, а в виду необхідности ухвалєня нової виборчої ординації, після якої має вже вибирати ся слїдуюча палата, повстає доконечність зарадити сєму недостаткови в инший спосіб. Найпростїшим являє ся продовженє сєсії.

Борба Сєрбії з Австрією переходить з економічного поля на політичне. Сєрбські політики представляють себе жертвою заборчости Австрії та інтригують против неї, головно в Англії, використовують в сій ціли непевну ситуацію на Балкані. В Standard-ї пише сєрбський агєнт в Лондоні Йованович, немов то Австрія бажає побільшити Болгарію через прилучєне Македонії, та що сєму опре ся Сєрбія, яка в 1876 році оперла ся далеко більшій армії, чим австрійска. Супротив кореспондєнта того самого дневника висказав ся сам король Петро, що чує ся гордим, бачучи, з якою рішучостию сєрбське населєнє зносить нинїшну ситуацію, за яку не поносить одвічальности ані сам, ані якої не завинило сєрбське правительство. Сєрбія є нещасливо положєна під географічним зглядом і тому мусить боронити свої економічної независимости. Вкінци король висказав бажанє, щоби англійський капітал підпер Сєрбію в узисканю економічної независимости через закладанє промислових підприємств в Сєрбії.

Рєпрезєнтанти чотирох держав, що опікують ся Крєтою, повідомили урядово грецкого президента міністрів, що тоті держави приймають до відомости предложєнє правительства, щоби грецкий король іменував генєральним комісарем Крєти Цаїміса. Цаїміс має сєго тиждня на панцирнику »Псара« виїхати на Крєту. Сю постанову держав оголошено вже в Канєї а ривночасно дотєперішній генєральний комісар кн. Юрій видав слїдуючу відозву до Крєтийців: »Крєтийці! Оголошенє якраз повідомленє держав признає королеви Єллінів право предклатати на будучє ген. комісаря Крєти. Признає такого права творить великий крок до остаточного так пожаданого закладєня крєтійської справи. Вельми важна ся подія позваляє мені в порозуміню з королєм і відповідно до єго приказів попрощати ся з островам і то зі

спокійною совістю, бо я вірю і з правдивою преданністю сповнив мій обов'язок супротив вітчизни і маю в серці повну надію, що в недалекій будучності настане той щасливий день, в котрім сповняться всі бажання всіх. Я перекований, любі Кретиїці, що ви всі, переняті правдивим і чистим патризмом, ушануєте мою невідкличну постанову, уступити з Крети, як і я певний того, що ви будете лояльно шанувати постанову чотирох держав, що опікують ся Кретою. — Тепер постановлено, що Генеральний комісар згідно грецький губернатор має на Креті сповняти свій уряд через п'ять літ. Грецькі газети доносять, що кн. Юрій зажде на Креті на приїзд Цаїміса і повітає его в заливі Суда. Відтак відбуде ся в резиденції в Халепа пир а на другий день відїде князь на панцирнику «Псара» до Атин.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Софії М.; римо-кат. Бронима. — В понеділок: руско-кат. Евфемія; римо-кат. П. Д. Рож. — Вівторок: руско-кат. Трофима; римо-кат. Леодегарда.

— **До львівських Русинів!** Товариства „Просвіта“ і „Товариство педагогічне“ у Львові бажачи хоч в частині причинити ся до зменшення проценту аналіфбетів серед найнижших руских верств у Львові приступили сеї осені до зорганізованя курсу для неграмотних у Львові, де будуть уділяти науку фахові, учительські сили. Наука розпочне ся в неділю, дня 30. вересня, о год. 3. по полудні в школі ім. Маркиана Шашкевича при ул. Скарбківській. Виділи обох Товариств відносять ся сею дорогою до львівських Русинів, особливо до кругів зноміж інтелігенції і сьвященства з горячим зазивом, щоби як найсильніше підперли змаганя Товариств, висилаючи неграмотних в як найбільшій числі на курс.

— **Шовінізм в міській раді у Львові.** На оводішнім засіданю львівської міської ради радний др. Адам вінс нагляче питане, чому делегат м. ради до кр. ради шк. не запротестував проти отвореня утраквістичних паралельок при бережанській гімназії. Таж через то відобразило ся старопольській гімназії ві польський характер! — кричав п. Адам. Розпука влехпольского Адама була більша як его прапрандіда повикинено з раю. Др. Цесельский, делегат до кр. ради шк. відповів, що він волить вже утраквістичні чим рускі гімназії. Дальший бесідник др. Лісевич замічує кр. раді шкільній, що она поза плечами сойму(?) „шварцує“ утраквізм і тим чином не боронять признаної Галичині автономії. В тій справі забрав голос ще пр. Ласковницький і Ашкеназі і в дусі попередників боронили zagrożеної „ойчизни“. Сих панів затамлять собі Русини при слідуючих виборах до міської ради. Сумно лише, що є там радні, котрі признають ся до Русинів, а не відозвали ся ні одним словом в обороні прав рускої мови.

— **3і Ст. Самбора.** Загальні збори філії „Просвіти“ в Ст. Самборі відбудуть 9. жовтня с. р. в льокалі Читальні „Просвіти“ з такою програмою: о 9. год. рано богослужене в місцевій церкві, о 11. год. отворене зборів головою Товариства, звіт з діяльності виділу уступаючого, вибір виділу, внесеня членів відчит.

— **Аматорска вистава в Гвіздці** відбуде ся дня 30. с. м. заходом академічної молодіжи в сали „Сокола“. Відограна буде „Наталка Полтавка“ Котляревского, а закінчатъ „Вечер

ниці“ Ніщиньского. Початок о год. 7½ вечером. По представленю наступлять вечерниці в танцями. Стрій візитовий.

— **Вісти з закорд. України** 3 днем 28. с. м. почала в Полтаві грати укр. трупа М. Садовского. На перше представлене взято „Мартина Борулю“.

Дня 29. вересня відбуло ся вібране спілки взаємної запомогі учителів полтавского повіту. Перечитано звіти за минулий рік, які одноголосно були ствержені. Один з учителів вінс пропозицію про те, що підручники, які вживають ся тепер по школах, не відповідають своєму завданю: вони не примінені до місцевої української школи а зложені для російської, а се дуже шкодить розвиткови української дитини. Щоби позбути ся такого ненормального становища, внескодавець пропонує зорганізувати комісію, якаб заняла ся збиранем матеріялу для зложеня відповідних шкільних підручників і розглянулаб ті підручники, які примінені до української школи. Вібране одноголосно приняло сю пропозицію і вибрало комісію з 10 осіб.

9. вересня відбув ся суд над М. М. Шеметом, бувшим редактором першої української часописи „Хлібороб“, що виходила у Лубнах вкінці минулого року без дозволу начальства. Суд присудив Шемета до 25 карб. кари.

З Максимівки, чернигівської губ. пишуть „Рідн. Кр.“: Розглядав я колишні числа часописі (треба було знайти оповістку) і мене зацікавили відновиди редакції в ч. 14. „Рід. Кр.“ Редакция відповідає якомусь д. А. Брю: „правопись ми вживаємо такий, який вже давно признає ся наукою...“ Нарешті так: „колиж наших українських дітій будуть учити на їх рідній мові, то нікому й на думку не спаде те, що ви кажете“. Видко тому добродієви не подобав ся український правопись, чи що? Ся відповідь зворушила і мої думки. Доводать ся мені читати яколи селянам часописи; читаю й примічаю, який вираз на них робить рідна мова. І щож? Один каже: „сю газету саме хохлам і читати“. По голосу замітно, що він не має себе за хохла. Заводив річ і про націоналізацію школи. Здивовано дивлять ся на мене. Мабуть глибоко складу. Є і такі, що розуміють, якою гарною стане наша мова, коли діти наші почнуть вчитись з малечку по українски: не будуть тоді вона спотикать ся об русизми, як ми тепер; розуміють, яку велику силу має мова в національному саморозвитку, і що нам треба бороти ся за автономію, без якої неможливо українському народу звійти в сімю культурних народів.

Катеринославске українське товариство „Просвіта“ щораз все більше займає прихильність суспільства. В суботу 8. вересня відбув ся семай сімейний вечір товариства. Програма вечера складала ся досить ріжноманітно. Була виставлена „Бувальщина“ жарт у одній дії д. Велісовского. Кобзар-сліпець Петро Теренка проспівав з акомп. бандури запорожску пісню „Ой, сів пугач на могилі“, грав на бандурі запорожський марш і инше. Кобзар д. Ворекляний проспівав з акомп. бандури народню думу „Ой, Морозе, Морозеньку“; співали мішані хори всякі українські пісні, але найлучше слухачі витали д. Кривошій-Шевченка, котрий дуже гарно й з почутем продеклямував „Плачте, люди“. Взагалі, вечір відбув ся гарненько. Вечір був в аудиторії народних читань, гостей була повнісенька салья, навіть не було де всім посідати. Тепер товариство клопоче ся, щоби придбати собі власний будинок, деб можна було унорядкувати всілякі вистави, відчити, склкати зібраня і т. инше, але для сего бракує богато коштів.

— **Покривдене рускої мови на залізницях** В рубриці п. з. „З державних залізниць“ оповіщено, що делегат дирекції залізниць буде на кількох стациях вислухувати жалоби сторін. При сій нагоді можуть рускі депутації предложити делегатови жалоби що до браку руских написів на стациях і на картах їзди.

— **Іменованя і перенесеня.** Львівський виспий суд краєвий іменував канцелістами в судах повітових: Теодора Мельничука, підофіцера рах. 18. пол. піх. для Долини; Григорія Гелету, підофіцера рах. 20. пол. піх. кр. обор. для Перемишля; Івана Гретчака, підофіцера рах. 1. пол. піх. для Делятина; Івана Пашківского, підофіцера рах. 7. див. трену для Мельниці; Станислава Крайпетера, тут. вахмайстра 5. команди жандармерії для Болшівця; Давида Бляйхера, підофіцера 44. пол. піх., для Старої Соли; Івана Ваврика, тит. вахмайстра 5. команди жандармерії для Судової Вишні; Гірша Авербаха, підофіцера рах. 3. полку артилерії кріпостної для Кошичинець і Юрія Балакума, підофіцера рах. 89. полку піх. для Николаєва.

— **З чого люди живуть?** В лубенськім повіті, полтавської губернії, селяни мають немалый дохід із збирания і продажи лікарських рослин для аптек. В 1904. р. продано з тих околиць за 75.000 рублів лікарських рослин, а в 1905. р. за 40.000 рублів.

— **Крадіж в монетарні.** Перед кількома днями доносили ми про велику крадіж сьвіжо вибитих грошей в баварській монетарні в Монахові. Злодії украли були 130.000 марок штуками по 10 марок а 50 клг. ваги. Річ очевидна, що такої крадежі могло допустити ся лиш кілька злодіїв, хоч би лиш для того самого, що такий тягар не міг легко один винести. Зразу пропав був весь слід за злодіями і здавало ся, що крадежі не буде можна ніяк викрити, бо недавно перед тим вибито такі самі гроші і пуцено в курс. Тимчасом удало ся злодіїв скорше викрити, як того можна було сподівати ся. Крадежі допустили ся 3 брата Руф, в котрих один, Макс Руф є робітником в монетарні, а другий механіком. Оба они були заняті в монетарні. Третій брат служить у війську при відділі для умундурованя в Монахові. На слід злодіїв впала не поліція. Кондуктор від трамваю побачив у якогось гостя в портмонетці дуже багато золотих грошей і казав его арештувати. Той гість то був робітник з монетарні Макс Руф. Его брата, котрий служить при війську, казав арештувати якийсь фельдфебель. Тої ночи, коли стала ся крадіж, виходив він з касарні а за свою поміч дістав 30.000 марок. Він звернув на себе увагу тим, що робив дуже великі видатки і формально розкидав грошми; 60.000 марок знайдено в помешканю Макса Руфа а прочі гроші злодії або десь сховали або може закопали; они не хотять сказати, де їх поділи.

— **Богацтва Відня.** Як виказує замкнене рахунків Відня за 1906 рік, всі доходи громади вносили 146,955.314 К, а всі видатки 143,767.908 К; чиста надвижка доходів 3,177.405 К. Майно Відня представляє вартість 361,260.000 К. Підприємства міста дають отсей чистий зиск: газівня дає 3,508.542 К, міске електричне заведене 2,582,689 К, а трамвай 3,090.470 К. Ратушева пивниця з винарнею і реставрацією привносить річно 187.527 К чистого доходу. Та пивниця робить велику конкуренцію всім гостинницям в ринку а реставратори вже нераз жадали єї замкненя. Однак проти Люегера ніхто не остойть ся, а Люегер є щоденним гостем в ратушеві винарні.

— **З державних залізниць.** В цілі уможливлені публіці безпосередного зіткненя з ц. к. залізничним зарядом і устного представленя своїх желань і жалоб, як також засягненя інформацій в справах комерціальних і тарифових, що відносять ся до перевозу на шляхах ц. к. залізниць державних, — обїжджати будуть делегати ц. к. Дирекції залізничної більші стаций в цілі устного порозуміня ся з интересантами. Делегати ті будуть приймати интересантів з понизше поданих місцевостей а іменно: в Дрогобичи дня 3. жовтня; в Ярославі дня 10. вересня; в Тернополі дня 17. жовтня; в Стрию дня 24. жовтня 1906 р.

— **Послідний репертуар руского театру в Бережанах.** Салья тов. „Наді“ Початок точно о год. 8. вечером. Абонамент на 6 вистав 10

кор. (Білету продає торгівля п. Юзичинського і п. Гервого).

В неділю 30. с. м. «Батькова казка», народна драма в 5 діях Карпенка Карого.

Ві второк 2. жовтня. Послідне пращальне представлене: Новість! Перший раз: «Гандзя», драма з часів Руїни в 5 діях Карпенка Карого. Нова вистава!

До наших П. Т. Читачів! Кухню з реставрацією Готелю Французского у Львові обнімає в неділю 30. вересня славновісний кохмайстер з Варшави, п. Адам Кільянович, котрий в посліднім часі був шефом кухні п. Л. Богусевича в Готелі Імперяль. Львів дістав отже вірцево уряджену, здорову, смачну і дешево кухню. Вечерами концерти військової музики 15. п. п. під батугою капельника п. Конопаска.

Телеграми

з дня 29. вересня 1906.

Відень. Відкликане участі цісаря Франц Йосифа при посвяченню нової церкви у Відні і при відселенню памятника Дайтшмайстрів була причиною чутки про ведугу цісаря. Однак стан здоровля нашого монарха є зовсім вдоволяючий, а відкликане його участі в тих торжествах наступило лише на пораду прибічного лікаря, котрий радив монархови шанувати ся.

Петербург. Вибори до думи мають відбутися підчас новорічних ферій в цілій Росії рівночасно. Отворене думи назначено на 5. марця.

Льондон. З Женевы доносять, що в Швайцарії і Росії розкинено брошуру з покликом до замордованя російського царя і наслідника престола. Революционери мали навіть назначити високу нагороду за той злочин.

Петербург. Бувших послів до думи Михайличенка і Атаназієва арештувала поліція.

Царгород. На Чорнім морі лютувала буря і затопила много кораблів.

Матеріяли до національно-політичного і культурного життя Русинів.

До історії конґруи руского духовенства.

В хвилі, коли справа поліпшення конґруи стоїть тепер на деннім порядку в державній раді, буде цікаво для нашого духовенства дізнати ся, яку акцію в тій справі піднято за цісаря Йосифа II, котрому міністерство ісповідань предложило в тій справі Allerunterthänigsten Vortrag на освобі Bericht-y галицького Gubernium. Подаю виїмки, зроблені в дотичних актів моїм покійним сином Володимиром, коли був в службі в міністерстві просвіти. Сі виїмки кладають цікаве світло на ті наші відносини.

Ол. Барвінський.

Z. 240 ex 7 Octob. 1787.

Allerunterthänigster Vortrag.

Euer Majestät!

Von den verschiedenen Ritibus in Galizien, welche einen Gegenstand der allgemeinen Pfarreinrichtung ausmachen, erübrigt noch der griechisch-katholische Ritus, worüber das galizische Gubernium, den allerunterthänigst angeschlossenen Bericht mit den dazu gehörigen weitsichtigen Beilagen und Aeusserungen eingeschickt hat. Der gr. kath. Ritus erstreckt sich durch zwei Diezösen nämlich die Lemberger und Przemysler, wovon die erstere sieben Kreisämter, die zweite deren acht enthält.

Die in diesen zwei Diezösen befindlichen gr. kat. Pfarren weist die Stiftungsbuchhalterei in den beiliegenden Ausweisen in der Lemberger Diezöse auf 1770 und in der Przemysler auf 1.603 zusammen auf 3.373, welche die Population von 250.817 Familien oder 1,317.518 Seelen besorgen.

In der Gubernialausarbeitung kommen noch um 159 Pfarren mehr: in der Lemberger 2.020, in der Przemysler 1512.

In Absicht auf die Einrichtung selbst, sind die Umstände bei diesem Ritus von den vorausgegangenen Verhandlungen ganz unterschieden, denn so wie bei dem lateinischen Ritus und überhaupt in den übrigen Erblanden die Verbesserung der Seelsorge in der Vermehrung, und neuen Einrichtung der Pfarren gesucht und gefunden wurde, so sind hingegen bei dem griechischen Ritus die Pfarren so gehäuft und zusammengedrängt, so dass oft in dem nämlichen Dorf oder unbedeutenden Marktflecken, oder auf gar geringen Distanzen nur bei sehr kleinen Gemeinden, deren zwei oder drei sich befinden, daraus aber die zweifache üble Folge sich ergibt: die eine, dass sie sich in ihren pfarrlichen Bezirken und Jurisdiktionen beengen, und daraus allerhand Verwirrungen entstehen, und die zweite, dass einer dem anderen seine Subsistenz wegnimmt, und wegen dem in gehäufte Zahl eigentlich nur wenige einen in etwas angemessenen Unterhalt haben. Die zu grosse Menge der Pfarren war eine Folge theils der bisherigen Verfassung die das Amt eines Popen oder Pfarrers vom Vater auf den Sohn und zwischen ganzen Familien gleichsam erblich mächte, und theils jener leichten Art, mit welcher diese Leute meistens ohne aller vorausgegangenen Bildung in dem pfarrlichen Amt gelangten, und wodurch sie gemeinlich in ihrem äusserlichen Betragen ebensowenig als in ihrer innerlichen Bildung und wissenschaftlichen Kenntnissen über dem gemeinsten Mann erhaben waren. Da die Gestalt der Sache sich geändert hat, und durch die weisesten Voraushaltungen von Euerer Majestät für die bessere Bildung des griechischen, so wie für jene des übrigen Klerus die Vorsehung bereits getroffen worden, und die Absicht bei der Pfarreinrichtung allenthalben nur auf die nothwendige Bestellung der Seelsorge gerichtet ist, ohne in einen Mangel, oder Ueberfluss zu verfallen, so werden zwar bei diesem Ritus mit Beseitigung des Ueberflusses fürderhin merklich weniger Geistliche zur Seelsorge erforderlich, diese aber wegen ihrer überkommenen besseren Ausbildung von einem weit grösseren Nutzen, als die bisherige rohe Menge sein.

Allerunterthänigstes Gutachten über die Ausführung.

Bei der Modalität der Ausführung dürfte vorzüglich die Frage auffallen, ob die vorhandene Konzentrirung gleich ist, und auf einmal oder nicht vielmehr in dem Masse zu überlassen sei, wie sich die Erledigungen der zur Reduktion bestimmten Pfarren nach und nach ergeben? Ob man schon anfänglich gleich dafürhielt, dass der letztere Weg räthlicher, als der erstere sei, so hat man doch zu mehrerer Verlässigkeit noch das Gubernium vorläufig darüber zu vernehmen befunden, welches in dem allerunterthänigst beiliegenden Berichte dergleichen Meinung ist. Zwei Betrachtungen bestimmen den gehorsamst Nachkommenden vorzüglich zu dieser Aeusserung. Die eine: Dass man mit der zellsogleichen Konzentrirung, mehr als 1.300 Pfarren auf einmal ausser Wirksamkeit setzen und weil sie von ihrem Amte ohne Verschulden wegkämen, mit Pensionen aus dem Religionsfond versehen, dadurch aber den Fond mit einer bedeutenden Ausgabe ohne dem geringsten Nutzen würde belasten müssen; zu geschweigen, dass wenn man die Pensionen auch noch so beschränkt ausmessen, sie doch immer reichlicher als ihre jetzigen Pfarreingänge wären, und dass ihre zeitliche Belastung unschädlich ist, ihre drängte Entfernung aber in Absicht auf die künftige Unthätigkeit ihrer Personen ganz ohne Nutzen und für den Fond sehr kostbar wäre.

(Дальше буде).

В книгарні Н. Товариства ім. Шевченка або через адміністрацію „Руслана“ можна дістати отсі книжки:

Гомерової Одиссеї перек. з Ніциньського Ч. I.—2 К	40 с.
„ „ „ „ „ „ Ч. II.—2 К	— с.
Метаморфови Овідія пер. Сердешного	1 К — с.
Йов, переспів П. Ратая	1 К — с.
Григорій С. Сковорода	30 с.
Великий, повіла Оржешкової пер. Коницького	50 с.
Др. Стоцький, Наука рускої мови	40 с.
Істор. літературні перспективи Грузії	40 с.
Непримрена, оповідання Коницького.	40 с.
Дон Жуан Байрона, пер. Куліша	40 с.
Антін Головатий, розвідка Уманця	30 с.
Шевченко, Наймичка, повість пер. Коницького	60 с.
„ „ „ „ „ „ Клявня, „ „ „ „ „ „	30 с.
Проф. Ратміров, повість Мордовця пер. Уманця	40 с.

Відзначаюча учениця з окінченою школою виділовою і приватистка V кл. гімназ. пошукує лекції на селі. Адреса: М. Калина, poste-restante Львів.

Лідія Ратинська, ул. Личаківська, ч. 33. приймає репродукції з кожної, найстаршої фотографії; робить побільшення до натуральної величини. — Ціни умірковані.

**Всілякі
КУПОНИ**

і
вильосовні цінні папери

виплачує без потручення провізії
або коштів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ
Гіпотечного.

Шість і пів мільонів корон відшкодована!

Будинки, движимости, збіжжя і иншу обезпечас від огневих шкід одинокое руске асекураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові, ринок ч. 10. II п.

Шкоди оціняю „Дністер“ з місцевими членами і виплачує за раз признані відшкодованя.

За 3 літ виплачено 6,474,534 корон відшкодованя.

Обезпеченя приймають агенції по всіх містах і більших селах: „Дністер“ дав агенції письменним господарям де ще не роблять инші агенти „Дністра“ Агенти „Дністра“ заробили провізії 807,742 корон

„Дністер“ уділяє громадам позички на 4 прп на закупно сиваков.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках Банк крайвий у Львові і в Чернівцях Галицька Каса ощадности, повітові каси ощадности і сиротинські каси при судах.

Чистий зиск річний звертає ся обезпеченням членам: за р. 1905 припадає кождому членови 5 прп премії до звороту.

На житє обезпечайте ся в Краківськім Товаристві тільки через „Дністер“, провізію від таких обезпечень дав „Дністер“ на рускі зобродійні ціли.

Фонди „Дністра“ вносять в кінцем р. 1905 суму 372,538 корон.

Стережіть ся огню!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 30. вересня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлене. Білету вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

СОВІЛ Житки можна набувати в „Со- і паперці ільськім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.